

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **N. T. D.**, zast. opatrovnící JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Nuselská 499/132, Praha 4, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2019, čj. MV-73541-5/SO-2019, o nesouhlasu Krajského soudu v Českých Budějovicích s postoupením věci,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je příslušný** Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 11. 4. 2019, čj. OAM-659-8/ZR-2019, zrušilo platnost povolení žalobce k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovilo žalobci lhůtu k vycestování z území České republiky do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, případně do 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podal žalobce odvolání, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobce následně podal dne 29. 7. 2019 proti rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze žalobu. Městský soud usnesením ze dne 24. 2. 2023, čj. 5 A 106/2019-47, postoupil věc z důvodu místní nepříslušnosti Krajskému soudu v Českých Budějovicích. Městský soud uvedl, že žalobci měl být vydán výjezdní příkaz, protože došlo ke zrušení jeho trvalého pobytu. Cizinec, který pobývá na území ČR na základě výjezdního příkazu, není povinen hlásit změnu pobytu. Pro určení místní příslušnosti je v takovém případě podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců rozhodné to, kde se cizinec převážně zdržuje (usnesení NSS ze dne 17. 6. 2020, čj. Nad 43/2020-75). Místem hlášeného pobytu žalobce je O. 2307/32, Č. B. Jde o místo, kde se žalobce z vlastní vůle dlouhodobě a převážně zdržoval. To, že byl žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody, nemá na určení místa bydliště vliv. Žalobce totiž ve věznici nepobývá s úmyslem zdržovat se tam dlouhodobě či trvale (usnesení NSS ze dne 8. 6. 2004, čj. Nad 79/2004-25). Místně příslušným je proto Krajský soud v Českých Budějovicích.

[3] Krajský soud s postoupením věci nesouhlasí. Žalobce se v době podání žaloby nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody ve věznici Praha Pankrác, nevztahovala se proto na něj povinnost hlásit pobyt na území ČR. Podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců je proto k projednání žaloby místně příslušný soud v obvodu, kde se době jejího podání převážně zdržoval, tj. Městský soud v Praze. Závěry usnesení sp. zn. Nad 79/2004 se týkají § 7 odst. 3 s. ř. s., nikoliv § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud proto věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti podle § 7 odst. 6 s. ř. s.

[4] Nejvyšší správní soud otázku místní příslušnosti posoudil a dospěl k závěru, že místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je Městský soud v Praze.

[5] Určení místní příslušnosti správního soudu je obecně upraveno v § 7 odst. 2 s. ř. s. větě první, podle kterého *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany*. Jedním ze zvláštních zákonů, který má před obecným pravidlem přednost, je zákon o pobytu cizinců, který v § 172 odst. 7 tohoto zákona stanovuje, že k řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (vyjma rozhodnutí o správním vyhoštění, o povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním, o zajištění, o prodloužení doby trvání zajištění, o umístění cizince do části s přísným režimem zajištění a o přestupku) je *místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu; jde-li o cizince, který nemusí hlásit pobyt, krajský soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje, a v ostatních případech krajský soud, v jehož obvodu byl zjištěn pobyt cizince na území. Pobývá-li cizinec v zahraničí, je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu by měl cizinec po vstupu na území splnit ohlašovací povinnost*. K řízení o žalobě je tak místně příslušný krajský soud 1) v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu; 2) jde-li o cizince, který nemusí hlásit pobyt, krajský soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje; 3) v ostatních případech krajský soud, v jehož obvodu byl zjištěn pobyt cizince na území, popřípadě krajský soud, v jehož obvodu by měl cizinec splnit po vstupu na území ohlašovací povinnost, pokud pobývá v zahraničí (usnesení NSS ze dne 28. 1. 2015, čj. Nad 18/2015-80, bod 5, a ze dne 17. 7. 2020, čj. Nad 83/2020-30, bod 5, či rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2018, čj. 2 As 241/2018-12, bod 7).

[6] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že pro nyní projednávanou věc není podstatné to, že žalobce nebyl povinen hlásit změnu pobytu poté, co mu byla zrušena platnost povolení k trvalému pobytu, jak uvedl městský soud v usnesení o postoupení věci. Podle § 95 zákona o pobytu cizinců totiž platí, že *povinnost hlásit pobyt na území se nevztahuje na cizince, který je ve výkonu zabezpečovací detence, vazby, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo který je umístěn v policejní cele nebo v zařízení (§ 130)*. Žalobce byl v době podání žaloby ve výkonu trestu odnětí svobody. Je proto na něj třeba nahlížet jako na cizince, který nemá povinnost hlásit svůj pobyt. Pro určení místně příslušného krajského soudu tak je rozhodné místo, kde se žalobce zdržuje (viz bod [5] výše).

[7] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s městským soudem, že pro určení místa, kde se žalobce zdržuje, nemá vliv to, že se žalobce v době podání žaloby nacházel ve výkonu

pokračování

trestu odnětí svobody. Jak důvodně poukázal krajský soud, Nejvyšší správní soud se v usnesení sp. zn. Nad 79/2004, z něž vyšel městský soud, zabýval výkladem § 7 odst. 3 s. ř. s. Uvedl v něm, že „jakkoliv toto ustanovení připouští dvojí místní příslušnost ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, rozhodující je místní příslušnost určená podle pravidla prvního, tj. podle místa bydliště žalobce v době podání žaloby. Za bydliště žalobce jako fyzické osoby přitom nutno považovat místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, v daném případě tedy jeho byt v T., K., S 129. Určení místní příslušnosti podle pravidla druhého, tj. podle místa, kde se navrhovatel zdržuje, se uplatní teprve tehdy, když místní příslušnost krajského soudu nelze určit podle pravidla prvního, tj. podle místa bydliště žalobce, a to např. proto, že v České republice neexistuje žádné místo, kde by žalobce bydlel s úmyslem zdržovat se zde trvale. Tak tomu však v daném případě není. Žalobce má v České republice bydliště na adrese, která se nachází v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem, a proto je k řízení o žalobě místně příslušný tento soud. Skutečnost, že žalobce je ve výkonu trestu odnětí svobody, nemá vliv na určení místa bydliště žalobce, neboť z žádných skutečností nelze usuzovat, že by žalovaný ve věznici v obvodu Krajského soudu v Ostravě bydlel s úmyslem dlouhodobě či trvale se zde zdržovat.“ Pouze pro určení místa bydliště fyzické osoby tak nelze brát v potaz to, že se daná osoba nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, jestliže lze zjistit konkrétní místo bydliště v ČR.

[8] V nyní projednávané věci však nehraje místo bydliště pro určení místní příslušnosti roli, neboť podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců je rozhodné místo, kde se žalobce zdržuje (viz bod [6] výše). Tím je adresa věznice, ve které žalobce vykonával svůj trest odnětí svobody a ve které se fakticky zdržoval v době podání žaloby (usnesení NSS ze dne 26. 3. 2019, čj. Nad 46/2019-39, bod 6).

[9] Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s názorem předkládajícího krajského soudu, že v nyní projednávané věci je rozhodným místem pro určení místní příslušnosti věznice Praha Pankrác, se sídlem Soudní 988/1, Praha 4. Ta místně spadá do obvodu Městského soudu v Praze [příloha 2 bod 1. a příloha 4 bod 4. zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci je místně příslušný městský soud.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. dubna 2023

Petr Mikeš
předseda senátu